

УДК 133.2+159.956. 3.37

DOI: <https://doi.org/10.33216/2220-6310-2022-103-1-266-278>

ІНТУЇЦІЯ ЯК АКТИВНА ДІЙОВА СКЛАДОВА ДУХОВНОГО ПРОБУДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Т. Г. Тюріна

ORCID 0000-0001-9421-9350

Стаття присвячена виявленню ролі інтуїції у процесі духовного пробудження особистості.

Духовно пробуджена людина – це активно діюча інформаційно-енергетична одиниця Всесвіту, через яку транслюються духовні космічні енергії, і призначення якої – одухотворити світ.

Автор пов'язує духовне пробудження з рівнем духовно-інтуїтивного розвитку особистості, оскільки інтуїція є джерелом цього процесу.

Представлено авторське визначення інтуїції, яка трактується як особливий психічний стан високодуховної людини, при якому вона усвідомлено вступає в інформаційно-енергетичну взаємодію з будь-яким об'єктом універсуму, Духовного світу, що і надає можливість особистості бути провідником і носієм духовних знань.

Виділено характерні ознаки пробудженої людини з духовно-інтуїтивним рівнем свідомості:

– витончена і чутлива нервова система, завдяки якій вона стає сприйнятливою як до високих духовних вібрацій Духовного Світу, так і інформаційно-енергетичних вібрацій усіх форм життя на Землі;

– відкритість до світу, самодостатність, почуття власної гідності, стан внутрішньої гармонії, миру з собою і природним та соціальним довкіллям, інформаційно-енергетична співзвучність та гармонійна взаємодія з космопланетарним світом, здатність перетворювати дійсність на творчих засадах;

– розуміння свого призначення, покликання, місії;

– духовна цілісність особистості: відсутність розбіжності між ідеалами, цінностями та власною поведінкою і вчинками;

– усвідомлена стала самодисципліна, здатність підпорядковувати своє життя вищим духовним цілям;

– внутрішня потреба, життєва необхідність до творчого самовираження, самореалізації, що стає найважливішою цінністю і сенсом її життя;

– усвідомлене прагнення бути творцем (автором) власної долі.

Ключові слова: духовно-пробуджена людина, інтуїція, духовно-інтуїтивний рівень розвитку особистості, одухотворення світу, особистість як провідник і носій духовних знань.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими і практичними завданнями. Проблема досягнення стану духовного пробудження (осяння, просвітлення, прозріння, Божого одкровення, благодаті), розкриття та розвитку духовно-інтуїтивних можливостей людини стає все більш актуальною у наш час.

Людина і суспільство – це єдина інформаційно-енергетична система, і від рівня духовного розвитку кожної людини, яка є його активною органічною складовою, залежатиме рівень гуманізації та одухотворення усього суспільства в цілому, його духовна захищеність і безпека як на інформаційно-енергетичному, так і фізичному рівнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковане вирішення даної проблеми й на які спирається автор. Дослідженню проблеми інтуїтивного розвитку особистості присвятили свої праці такі відомі закордонні та вітчизняні дослідники, як А. Бергсон і М. Лосський, Е. Гуссерль і Б. Кроче, К. Юнг і Р. Ассаджіолі і А. Говінда, а також І. Ільїн, О. Клізовський, В. Асмус, І. Березна, І. Бичко, М. Боуен, А. Васильчук, Р. Грановська, В. Іріна, А. Новикова, Я. Пономарьов, В. Пушкін, С. Рубінштейн, М. Савчин, П. Симонов та інші.

Виділення раніше не вирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Незважаючи на особливий інтерес дослідників минулого і сучасності до проблеми феномена інтуїції, на наш погляд, питання вивчення ролі інтуїції у процесі духовного пробудження особистості не є дослідженим у достатній мірі в сучасній науці.

Мета статті – теоретично дослідити та обґрунтувати провідну роль інтуїції у процесі духовного пробудження особистості.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів. Для духовно-пробудженої людини є характерним життя за духовними принципами, активна співучасть у житті Світу, співзвучність, співтворчість з ним, усвідомлення своєї причетності до життя Всесвіту. Вона відчуває внутрішній взаємозв'язок з усім Сущим, звучить на одній ноті з Духовним Буттям, отримуючи підживлення духовною енергією Всесвіту. Духовно пробуджена людина «живе» у потоці духовної енергії світу, гармонійно взаємодіючи з іншими людьми, суспільством, Землею, біосферою, ноосферою, Всесвітом, Духовним Буттям (Тюріна, 2021, с. 205).

Це людина духовного буття і духовних знань, для якої є притаманними **ясночуття, яснобачення, почуття-знання, всезнання, тобто духовний розум, завдяки якому людина матиме змогу проникати у внутрішню сутність речей і явищ через прозріння, миттєве осяння тощо.**

Духовне пробудження тісно взаємозв'язане з рівнем духовно-інтуїтивного розвитку особистості, воно (Д. П.) черпає (бере) своє начало в інтуїції, яка є її джерелом, корінням, основою, на що вказують духовні мислителі як минулого, так і сучасності.

Так, зокрема Р. Ассаджіоли органічно поєднує духовне пробудження людини з розвитком інструменту її внутрішнього бачення – *інтуїцією* (Ассаджіоли, 2008).

Аналогічні думки зустрічаємо у Й. Екхарта, Я. Бьоме, Ф. Шеллінга, М. Лосського, І. Ільїна, О. Онищенко та ін., які розглядають інтуїцію як надприродну здатність і яку вони трактують як *Божу «благодать»* і *«одкровення»* (у дусі християнського підходу). Так, характеризуючи духовно пробуджену людину, М. Лосський констатує: «...шляхом об'єднання в одне гармонійне ціле усіх духовних сил (розуму, почуття, естетичного смислу, любові, совісті й безкорисливого прагнення до істини) людина здобуває здатність до містичної інтуїції та споглядання, які відкривають їй доступ до надраціональної істини і знання про Бога та Його відношення до світу...» (Лосский, 1991, с. 17).

За словами І. Ільїна: «Інтуїтивний внутрішній нечуттєвий досвід поєднує людину з Божественними силами і через них зміцнює її зв'язок з Богом. Завдяки такому досвіду формується «віруюча» Віра, релігія і церква, виникає стан душі, який відкриває людині доступ до любові і совісті, до почуття обов'язку, права і правосвідомості, до сфери мистецтва, очевидності і науки, молитви і милосердя. Відтак внутрішній «нечуттєвий» досвід може вказати людині, що є головним і найціннішим в її житті, дати їй Віру, тобто «щось таке, заради чого можна жити, за що можна принести жертву, боротися і померти» (Ильин, 1993, с. 153).

І сучасний вітчизняний дослідник В. Онищенко аналогічно вважає, що за допомогою містичної інтуїції «дух осягає Божественне Одкровення» (Онищенко, 1998, с. 163-164).

Особлива увага духовному пізнанню або інтуїції приділяється у християнському віроченні, яке взаємопов'язує інтуїцію з Серцем людини. Християнське вчення трактує *серце* як орган зв'язку між Богом і людиною, джерело Вищих Почуттів і Вищого Духовного Пізнання. Серце – це саме той орган-феномен, за допомогою якого людина пізнає – з'єднується. Саме

через Серце людина наближається як до духовних глибин своєї істоти, свого земного буття, так і до потойбічного, божественного.

У вітчизняній філософській традиції серце розглядається як орган сприйняття Бога, центр духовно-морального життя (П. Могила, С. Туптало, Г. Кониський, Г. Сковорода, П. Куліш, М. Гоголь, П. Юркевич та ін.).

Окремі сучасні вчені висувають гіпотезу (Г. Сергеев «Етюди багатомірного світу» 1975), згідно з якою людське серце є резонансним голографічним приймачем інформації Світу Тонкого, Духовного, тобто тих сигналів, що виникають у багатомірному просторі (Мартынов, 1990, с. 71).

Духовно пробуджена людина відчуває світ серцем, оскільки через свою інтуїцію вона взаємопов'язана з усіма формами життя на Землі і в Космосі: світом мінералів, рослинним, тваринним світом, іншими людьми, суспільством, біосферою, ноосферою, Всесвітом, Духовним Буттям.

Отже, *інтуїція* тісно взаємопов'язана з *Серцем і Духом* людини. Це голос *Духу* людини, який виходить із глибин людського серця, зв'язуюча ланка між світом земним і духовним, налаштованість на Вищий Світ, здатність отримувати духовну інформацію. Інтуїція – це прояв Вищої Мудрості, духовний спосіб пізнання Законів Розвитку людини і світу, шлях надраціонального осягнення істини і духовних знань.

Отже, як свідчать результати нашого теоретичного дослідження, саме інтуїція сприяє духовному пробудженню особистості, *«сходженню»* на людину *Божої благодаті і одкровення*.

Термін «інтуїція» та філософські вчення про інтуїцію виникли ще в стародавньому Єгипті, давньоіндійській та в давньогрецькій філософії. Як стверджують індуси, інтуїція (шосте відчуття) – це поєднуюча ланка між фізичним «Я» людини та її душею, між матеріальним і духовним світом. Вона поєднує внутрішній і зовнішній світи. В індійській філософській традиції інтуїція трактується як *«Голос Безмовності»* чи голос пробудженої вищої природи людини, а в європейській філософії існує поняття сократівського *«даймона»* чи генія.

У духовно-філософських джерелах (Живій Етиці, теософії, творах К. Антарової) феномен інтуїції трактується як «внутрішній» голос, «внутрішнє» видіння, «внутрішній» наставник, духовний Учитель, світло душі, голос Бога, духовне в людині, голос вищого Духовного «Я», духовний розум, сигнали з тонкого світу, янгол-охоронець, почуття-знання, розум серця, шосте відчуття, духовний зір душі, феномен осяянням небесним, одкровення серця.

Отже, за християнським віровченням, духовно-філософськими ученнями, відомими мислителями минулого і сучасності, джерелом інтуїції вважається Дух людини, через який здійснюється її зв'язок зі Світом

Вищим. Інтуїція дає уявлення про світ надземний, допомагає сприймати навколишню реальність у цілісності, як синтез світу щільного, матеріального, видимого і Світу Вищого, Духовного, невидимого; сприяє пізнанню універсальних Космічних Законів, допомагає підпорядковувати своє життя Вищим Духовним Принципам.

Людина лише тоді може відчувати осяяння інтуїції, коли вся істота її діє у гармонії з навколишнім світом, у рівновазі всіх сил організму: духовної, психічної і фізичної природи.

Теорії інтуїції розвивали Платон і неоплатоніки, Р. Декарт, Г. Лейбніц, М. Кузанський, Д. Бруно, Е. Кант, Й. Фіхте та їх сучасники Ф. Шеллінг і Ф. Шлегель, Й. Гете і А. Шопенгауер та ін.

Серед вчених ХХ-ХХІ століття дослідженню цієї проблеми присвятили свої праці такі відомі закордонні та вітчизняні дослідники, як А. Бергсон і М. Лосський, Е. Гуссерль і Б. Кроче, К. Юнг і Р. Ассаджіолі, А. Говінда, а також І. Ільїн, О. Клізовський, В. Асмус, І. Березна, І. Бичко, М. Боуен, А. Васильчук, Р. Грановська, В. Іріна, А. Новикова, Я. Пономарьов, В. Пушкін, С. Рубінштейн, М. Савчин, П. Симонов та інші.

У сучасній науці немає однозначного трактування поняття «інтуїція». Дослідники розглядають інтуїцію як:

а) ірраціональну, нелогічну інтелектуальну здатність, що не залежить ані від почуттів, ані від розуму, про специфічну природу якої не можна сказати нічого конкретного;

б) здатність безпосереднього сприйняття, бачення, розпізнавання істини;

в) «неусвідомлений» і «скорочений» логічний процес як своєрідне «перескакування» через певні етапи логічного міркування;

г) специфічний спосіб взаємодії чуттєвого і логічного;

д) здатність до передбачення, здогад, особлива проникливість, осяяння тощо;

е) спосіб одержання нового знання, коли за неусвідомленими в цей момент часу ознаками і, не усвідомлюючи шляху руху власної думки, суб'єкт робить наукове відкриття, одержує нове об'єктивно істинне знання про дійсність (Тюріна, 2017, с. 150-156).

Аналізуючи різноманітні трактування природи інтуїції, дослідники виділяють в них і *дещо спільне*:

а) підкреслювання моменту безпосередності інтуїтивного пізнання на відміну від опосередкованого, дискурсивного характеру логічного мислення;

б) впевненість у вірності результату (достовірність, беззастережна безсумнівність, очевидність), як би нічим не виправдана (жодними умовиводами) (Грановская, Березная, 2020, с. 59-60).

До *найхарактерніших рис наукової інтуїції* сучасні вчені відносять:

1) принципову неможливість отримання пошукового результату шляхом чуттєвого пізнання навколишнього світу;

2) принципову неможливість одержання пошукового результату шляхом прямого логічного висновку;

3) безсумнівну впевненість у абсолютній істині результату (що ніяким чином не знімає необхідності подальшої логічної обробки та експериментальної перевірки);

4) раптовість і несподіваність отримання результату;

5) безпосередню очевидність результату;

б) неусвідомленість механізмів творчого акту, шляхів та методів, що привели вченого від початкового визначення проблеми до готового результату;

7) надзвичайну легкість, простоту і швидкість пройденого шляху від вихідних посилок до відкриття;

8) яскраво виражене почуття самозадоволення від процесу інтуїції і глибокого задоволення від отриманого результату;

9) значимість попереднього накопичення знань, досвіду, тривала підготовка розуму (Ирина, Новиков, 1978, с. 131).

Отже, виходячи із вищезазначеного, можна вважати, що наукова інтуїція – це кульмінаційний момент наукового, творчого процесу, коли всі елементи пізнавальної проблеми, які до цього були у відокремленому стані, об'єднуються в єдину систему.

Цікаві міркування щодо інтуїції зустрічаємо у О. Клізовського, який характеризував рівні розуму сучасної людини відповідно до ступеня її еволюції. За словами дослідника, людина на сучасному етапі її розвитку володіє трьома видами розуму: 1) нижчим розумом, чи інстинктом; 2) середнім розумом (інтелектом); 3) вищим розумом (інтуїцією), які взаємопов'язані між собою і непомітно переходять один до одного.

Як вважає дослідник, інтуїція (надсвідомість) – це духовний розум, яким володіє дуже невелика кількість людей, котрі досягли високого духовного рівня розвитку. Це джерело творчості й натхнення вчених, художників, поетів, письменників.

Особливістю сучасної епохи, на думку О. Клізовського, є перехід від еволюції інтелекту до еволюції духовної, інтуїтивного пізнання та самопізнання, духовного пробудження (Клизовский, 1991, с. 45-58).

Тісно взаємопов'язуючи інтуїтивні можливості людини з рівнем її духовної еволюції і характеризуючи людину цього ступеня розвитку, К. Юнг писав, що така людина набуває здатності відчувати і думати сама, зі своєї власної глибини, стає джерелом і причиною своїх внутрішніх душевних рухів. Взаємодія з навколишнім світом і людьми зовсім не послаблюється, але людина вступає в ці стосунки не як пасивний резонатор, а як активний партнер. Юнг підкреслює, що це дуже високий рівень зрілості. У давні епохи це було долею вибраних і тільки у наш час стає соціальним явищем.

За словами сучасного вітчизняного вченого М. Савчина, духовно зріла особистість спроможна відчувати духовні сигнали, вона здатна «... виходити за межі соціальних стереотипів, шаблонів; протистояти тиску негативних соціальних сил; використовувати, удосконалювати досвід і набувати новий; знаходити особливе місце у світі і свідомо займати позицію активного творця свого життя та суб'єкта вдосконалення світу; встановлювати свій «поріг» задоволеності матеріальними потребами, розглядати їх лише як одну з умов життя, а основні свої життєві сили спрямовувати на вищі сили та ідеали» (Савчин, 2016, с. 260).

Отже, людина-інтуїтивіст менш залежна від зовнішніх обставин, загальноприйнятих стереотипів, вона більш самостійна та незалежна від суспільства і спрямована на розкриття своїх творчих можливостей, досягнення власних духовних цілей, внутрішньої духовної свободи. Для неї є характерними відкритість, самодостатність, упевненість в собі, почуття власної гідності, спокійність, врівноваженість безпосередність, гармонійна взаємодія логічного і інтуїтивного мислення. Її поведінка та вчинки визначаються внутрішніми духовними цінностями. Вона усвідомлює сенс свого існування і місце у Всесвіті, розуміє власну єдиноприродність зі Світом, свою причетність до Світу як до безмежного цілого. Цей зв'язок, стосунки людини зі Світом виявляються як переживання глибинної духовної єдності з ним. Характерною ознакою інтуїтивіста є фундаментальна здатність до самодетермінації, саморозвитку, самооновлення, самоутворення тощо.

Як вже зазначалося, за християнським віровченням, *пізнати – означає з'єднатися*.

Розуміння інтуїтивного процесу як з'єднання, злиття з об'єктом, що досліджується, зустрічаємо ще у Парацельса, який вважав, що людина може отримати істинні знання тільки шляхом з'єднання з об'єктом – зустрічі духу запитувача з духом об'єкта.

Про цей феномен писали Р. Ассаджіолі, А. Бергсон, А. Говінда, С. Рубінштейн та ін.

За словами Р. Ассаджіолі, А. Бергсона та інших дослідників, інтуїція веде до повного ототожнювання себе з об'єктом, до усвідомлення суттєвої єдності суб'єкта і об'єкта, злиття суб'єкта з об'єктом, подолання протилежностей між ними.

Видатний німецький вчений-індолог А. Говінда описує процес духовного пізнання людини як відчуття з'єднання, злиття з космічним цілим, як входження психофізичного стану і свідомості людини у «вогняний океан» Всесвіту.

Сучасна наукова література так описує психологічне переживання людиною самого процесу духовно-інтуїтивного пізнання – злиття з об'єктом дослідження, який здійснюється нею на усвідомленому рівні. Характерною ознакою цього процесу є величезна концентрація (зосередженість) свідомості людини на об'єкті, що вивчається – до злиття з ним у єдине ціле, що сприймається як втрата відчуття власної особистості – втрата людиною меж свого власного «Я» і злиття з Універсумом. «...У такі моменти ми не є окремою частинкою цілого, ми є єдине ціле. Межі між Я – Ти – Вони – Природа – Бог зникають. Ми забуваємо свої власні межі та відчуваємо себе повністю злитими з тим, що робимо. Все є Одне. Це може відбуватися, коли ми знаходимося у творчому процесі, заглиблені у молитву чи медитацію, знаходимося в єдності з природою чи відчуваємо почуття любові» (Боуэн, 1992, с. 31).

На думку багатьох мислителів (Б. Кроче, Ф. Шеллінга, А. Шопенгауера, А. Бергсона, К. Юнга та ін.), здатність до інтуїтивного пізнання є характерною ознакою, насамперед, людини *високодуховної*.

За Ф. Шеллінгом, здатність до інтуїції мають лише *особи-обранці духу*. А А. Шопенгауер писав, що *інтуїтивне пізнання – це доля генія*. Вчення про інтуїтивне пізнання італійський філософ першої половини ХХ століття Б. Кроче назвав «філософією духу». А Анрі Бергсон вважав, що інтуїція – це винятково *стан духу*. Він порівнював інтуїцію з «даймоном Сократа».

Отже, у контексті нашого дослідження, інтуїцію можна трактувати як особливий психічний стан високодуховної людини, при якому вона усвідомлено вступає в інформаційно-енергетичний контакт з будь-яким об'єктом фізичного чи тонкого світу. Інтуїтивне осягнення істини здійснюється шляхом злиття, з'єднання суб'єкта з будь-яким об'єктом Універсуму через «підключення» до його інформаційно-енергетичного поля і «отримання» необхідної інформації, духовних знань. Сам процес духовно-інтуїтивного пізнання на свідомому рівні сприймається людиною як подолання нею своєї особистої обмеженості, як вихід, прорив за межі своєї

власної сутності й з'єднання, злиття з Універсумом, зв'язок з усім Суцим (Тюріна, 2017, с. 174).

Людина-інтуїтивіст має надзвичайно тонку і чутливу нервову систему, завдяки якій вона стає сприйнятливою як до високих духовних хвиль, вібрацій Тонкого Світу, так і інформаційно-енергетичних вібрацій усіх форм життя на Землі, що є недоступним для пересіченої людини. Вона як би «підключається» до потоків інформації, що пронизують космопланетарний світ, відчуваючи єдність з Усім Суцим і отримуючи таким чином духовні знання.

У кожної людини є своє покликання, місія на Землі, і коли особистість досягає відповідного духовно-інтуїтивного рівня, вона його відчуває, розуміє, усвідомлює і йде шляхом свого призначення, гармонійно взаємодіючи з космопланетарним світом. Оптимально визначаючи лінію своєї долі, людина-інтуїтивіст стає усвідомленим творцем (автором) власного життя.

Як вже зазначалося раніше, характерною ознакою пробудженої людини є її глибока внутрішня потреба у творчому **самовираженні, самореалізації**, що є основою нових творчих досягнень у будь-якій сфері людського знання: науці, мистецтві, літературі тощо.

На думку видатних вчених, винахідників, лише інтуїтивне осягнення істини дозволяє зробити стрибок до нового знання, відкриттів у науці.

А. Ейнштейн, Т. Едісон, Г. Марконі, Г. Форд, М. Кюрі, А. Пуанкаре, Л. де Бройль, В. Вернадський та інші пов'язували свої творчі досягнення безпосередньо з інтуїцією.

Так, батько сучасної фізики І. Ньютон вважав, що своїми відкриттями він зобов'язаний інтуїції. Аналогічно і А. Ейнштейн значне місце у своїй науковій творчості відводив інтуїції.

За словами В. Вернадського, «Інтуїція, натхнення – основа великих наукових відкриттів, які у подальшому спираються на логіку та йдуть суто логічним шляхом. Великі наукові відкриття не пов'язані зі словом і поняттям у своєму генезисі. У цьому головному явищі історії наукової думки ми входимо у сферу явищ, які сучасна наука ще не в змозі зрозуміти і пояснити» (Вернадский, 1991, с. 111).

Інтуїція одухотворяє творця, в нього з'являється особлива енергія, сила, яка допомагає йому йти шляхом свого призначення.

У своєму «Щоденнику» В. Вернадський в 1920 році писав: «Я ясно став усвідомлювати, що мені судилося сказати людству нове у вченні про живу речовину, я розумію, що це і є моє покликання, мій обов'язок, накладений на мене, який я повинен проводити в життя – як пророк, який відчуває усередині себе голос, що закликає його до діяльності. Я відчув в

собі демона Сократа» (Лабораторія ученого. Слово о науке. Афоризмы. Изречения. Литературные цитаты).

Як вже зазначалося, для пробудженої людини – людини яка досягнула ступеня духовно-інтуїтивного рівня, творче самовираження, самореалізація, стає життєвою необхідністю, внутрішньою потребою, вищим сенсом життя. Це служіння людям, пробудження їхньої духовності через свою творчу працю.

Отже, духовно пробуджена людина – це особистість з духовно-інтуїтивним рівнем свідомості, носій духовності, активно діюча інформаційно-енергетична одиниця Всесвіту, через яку транслюються духовні космічні енергії. Головне призначення духовно пробудженої людини – одухотворити світ, привносити у життя людства мир і істину, красу і гармонію, любов, добро і радість. Духовний саморозвиток, духовне зростання та творча самореалізація є вищим смыслом її життя (Тюріна, 2021, с. 206).

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Як свідчать результати нашого теоретичного дослідження, основою та активною дією складовою процесу духовного пробудження особистості є високий рівень розвитку інтуїції, джерелом якої є дух, що надає можливість людині не лише осягати істинну сутність речей і явищ, але й бути провідником духовно насичених знань, провісником духовного світу, його духовних ідей, законів і принципів.

Подальші розвідки у цьому напрямі вбачаємо у дослідженні та конкретизації шляхів духовно-інтуїтивного пробудження особистості.

Література

1. Ассаджиоли Р. Типология психосинтеза: семь основных типов личности; пер. с ит. Т. Дробкиной. Москва : Мир Урании, 2008. 124 с.
2. Боуэн М. Духовность и личностно-педагогический подход. *Вопросы психологии*. 1992. № 3, 4. С. 24-33
3. Вернадский В. И. Научная мысль как планетарное явление. Москва : Наука, 1991. 271 с.
4. Грановская Р. М., Березная И. Я. Интуиция и искусственный интеллект. Гуманитарный центр. Изд-во Ленинградского университета, 2020. 272 с.
5. Ильин И. А. Путь духовного обновления. Основы христианской культуры. Кризис безбожия. Собрание сочинений: в 10 томах. Т. 1. – Москва : Русская книга, 1993. 480 с.
6. Ирина В. Р., Новиков А. А. В мире научной интуиции. Интуиция и разум. Москва : Наука, 1978. 192 с.
7. Клизовский А. И. Основы миропонимания Новой Эпохи: в 3 т. Т. 3. Рига : Виеда, 1991. 288 с.

8. Лаборатория ученого. Слово о науке. Афоризмы. Изречения. Литературные цитаты. Книга первая. URL: http://www.plam.ru/nauchlit/slovo_o_nauke_aforizmy_izrecheniya_literaturnye_citaty_kniga_pervaya/p5.php (дата звернення: 14.02.2022).
9. Лосский Н. О. История русской философии. Москва : Советский писатель, 1991. 480 с.
10. Мартынов А. В. (1990). Исповедимый путь. Москва : Прометей. 166 с.
11. Онищенко В. Д. Філософія Духа і духовне пізнання: християнсько-філософська ноологія. Львів : Логос, 1998. 338 с.
12. Савчин М. Здатності особистості: монографія. Київ : ВЦ «Академія», 2016. 288 с.
13. Тюріна Т. Г. Виховання духовності студентської молоді у ноосферному вимірі: монографія. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 284 с.
14. Тюріна Т. Г. Духовне пробудження особистості: характерні ознаки, умови та чинники. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*: збірник наукових праць / Гол. редактор Г. П. Шевченко. Вип. 2 (101), Ч.1. Сєвєродоноцьк: вид-во СЧУ ім. В. Даля, 2021. 308 с. С. 197 -210.

References

1. Assadzholi, R. (2008). *Tipologiya psikhosinteza: sem osnovnykh tipov lichnosti [Typology of psychosynthesis: seven basic personality types]*, 124. Translated from Italian by T. Drobkina. Moscow: Mir Uranii (rus).
2. Bouen, M. (1992). Dukhovnost i lichnostno-pedagogicheskiy podkhod [Spirituality and personality-pedagogical approach]. *Voprosy psikhologii*, 3-4, 24-33(rus).
3. Vernadskiy, V. I. (1991). *Nauchnaya mysl kak planetarnoe yavlenie [Scientific thought as a planetary phenomenon]*, 271. Moscow: Nauka (rus).
4. Granovskaya, R. M., & Bereznaya, I. Ya. (2020). Intuitsiya i iskusstvennyy intellekt [Intuition and artificial intelligence], 272. Gumanitarnyy tsentr, Leningrad: Izd-vo Leningradskogo universiteta (rus).
5. Ilyin, I. A. (1993). Put dukhovnogo obnovleniya. Osnovy khristianskoy kultury. Krizis bezbozhniya [The path of spiritual renewal. Foundations of Christian culture. The crisis of godlessness]. *Sobranie sochineniy*: in 10 vol, (Vol. 1., 480). Moscow: Russkaya kniga (rus).
6. Irina, V. R., & Novikov, A. A. (1978). *V mire nauchnoy intuitsii. Intuitsiya i razum [In the world of scientific intuition. Intuition and reason]*, 192. Moscow: Nauka (rus).
7. Klizovskiy, A. I. (1991). *Osnovy miroponimaniya Novoy Epokhi [The foundations of the world outlook of the New Epoch]*: in 3 vol. (Vol. 3, 288). Riga: Vieda (rus).
8. *Laboratoriya uchenogo. Slovo o nauke. Aforizmy. Izrecheniya. Literaturnye tsitaty [Laboratory of the scientist. Word about science. Aphorisms. Sayings. Literary quotes]. Kniga pervaya*. Retrieved from http://www.plam.ru/nauchlit/slovo_o_nauke_aforizmy_izrecheniya_literaturnye_citaty_kniga_pervaya/p5.php (date of appeal: 14.02.2022) (rus).
9. Losskiy, N. O. (1991). *Istoriya russkoy filosofii [History of Russian philosophy]*, 480. Moscow: Sovetskiy pisatel (rus).

10. Martynov, A. V. (1990). *Ispovedimyy put [Confessed way]*, 166. Moscow: Prometei (rus).
11. Onyshchenko, V. D. (1998). *Filosofiya Dukha i dukhovne piznannia: khrystyiansko-filosofska noolohiya [Philosophy of the Spirit and spiritual knowledge: Christian-philosophical noology]*, 338. Lviv: Lohos (ukr).
12. Savchyn, M. (2016). *Zdatnosti osobystosti: monohrafiya [Personality abilities monograph]*, 288. Kyiv: VC "Akademiya" (ukr).
13. Tiurina, T. H. (2017). *Vykhovannia dukhovnosti studentskoi molodi u noosfernomu vymiri: monohrafija [Education of spirituality of student youth in the noosphere dimension: monograph]*, 284. Lviv: Lviv Polytechnic National University Publishing House (ukr).
14. Tiurina, T. H. (2021). *Dukhovne probudzhennia osobystosti: kharakterni oznaky, umovy ta chynnyky [Spiritual awakening of the personailty: characteristics, conditions and factors]. Dukhovnist osobystosti: metodolohiya, teoriya i praktyka: zbirnyk naukovykh prats., 2 (101), Ch.1, 197-210.* G. P. Shevchenko (Ed.). Severodonetsk: EUNU Publishing House (ukr).

INTUITION AS AN ACTIVE COMPONENT OF SPIRITUAL AWAKENING OF PERSONALITY

T. H. Tiurina

The article is devoted to revealing the role of intuition in the process of spiritual awakening of the personality.

A spiritually awakened person is an active information and energy unit of the Universe, through which spiritual cosmic energies are transmitted, and the purpose of which is to spiritualize the world.

The author connects spiritual awakening with the level of spiritual and intuitive development of the personality, because intuition is the source, the roots of this process. The author's definition of intuition is presented, which is interpreted as a special mental state of a highly spiritual person, in which he consciously enters into information and energy interaction with any object (Universe), Spiritual world, which allows the personality to be a leader and bearer of spiritual knowledge.

The characteristic features of an awakened person with a spiritual-intuitive level of consciousness are highlighted:

– *graceful and sensitive nervous system, due to which it becomes susceptible to both the high spiritual vibrations of the Subtle World, and information and energy vibrations of all life forms of the Earth World;*

– *openness to the world, self-sufficiency, self-esteem, state of inner harmony, peace with yourself and the natural and social environment., information and energy harmony, harmonious interaction with the cosmoplanetary, the ability to transform reality on a creative basis;*

– *spiritual integrity of the individual: the lack of disagreement between ideals, values and their own behavior and actions;*

- *conscious self-discipline, the ability to subordinate their lives to higher spiritual goals;*
- *understanding of their purpose, vocation, mission;*
- *inner need, vital need for creative self-expression, self-realization, which becomes the most important value and meaning of her life;*
- *conscious desire to be the creator (author) of their own destiny.*

Key words: *Spiritually awakened person, intuition, spiritual-intuitive level of personality development, spiritualization of the world, personality as a guide and bearer of spiritual knowledge.*

Тюріна Тамара Георгіївна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціології та соціальної роботи Національного університету «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна). E-mail: Tamara.H.Tiurina@lpnu.ua

Tiurina Tamara Heorhiivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of the Department of Sociology and Social Work, National University "Lviv Politechnics" (Lviv, Ukraine). E-mail: Tamara.H.Tiurina@lpnu.ua